

μου τῆς τέχνης των τὰ ἔργα λεῖα σπεύδουν γοργοί.
Ἡ μερησία μάχη τοῦ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος, τοῦ
ἄνευ διαιλείψεως, τοῦ ἄνευ ἀνακωγῆς, ἀρχεται κατὰ
τὴν ὥραν ταύτην.

"Ηδη τοῦ ἡλίου καὶ πρῶται ἀκτῖνες φωτίζουν τῆς
ἀτιμώσεως τοῦ τὸν κοιτῶνα.

Μόνον ὅσοι ἔδοκιμασκον συμφορᾶς ἀληθισμονήτους,
ὅσοι εἶδον ὑπὸ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς νὰ πτερυγίσουν
προσφιλεῖς ψυχαῖ, ἐννοοῦν πῶς ἐντείνει, πῶς ἔξα-
γριόνει τὴν ὁδύνην ἡ ἔλευσις τῆς ἡμέρας, ἡ ἐπάνο-
δος τοῦ φωτός.

Ἡ νῦν διὰ τοῦ σκοτεινοῦ μυστηρίου τῆς δὲν ἐπι-
τρέπει τελείαν, σαρφῇ, τὴν ἀντίληψιν τῆς συμφο-
ρᾶς· καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόμεως ταύτης ἀσκεῖ παρήγορον
ἐπιδροσιν τὸ σκότος. Ἡ διάνοια θολή, κεκυρικυτική
ὑφίσταται ἀσθένωσιν τῆς κρίσεως τῆς καὶ εἰσδέχε-
ται τὴν παραμυθούσαν ἐπήρειαν σίσνει δισταγμού. Μετέχει τοῦ ὄντεροῦ ἡ νῦν καὶ ὅταν ἔτι γρηγοροῦ-
μεν· καὶ ἐνίστε μὲν μεγεθύνει τὰ πράγματα, ἀλλὰ
καὶ συνηθέστατα ἐμπνέει ἡμῖν τὴν πλάνον ἐλπίδα,
ὅτι ὄπτασίαι μᾶς τυραννοῦν, ὅτι τίποτε δὲν εἴναι
πράγματικὸν ἐν τῇ ῥάγδαιᾳ ταύτῃ τῶν συμφορῶν
παρελάσει.

"Ἄλλ' ἔρχεται ἡ ἡμέρα μὲ τὸ φῶς τὸ ἄγριον, μὲ
τὴν διαυγὴν τῶν πάντων παράστασιν, ἡ ὄποια στε-
ρεοποιεῖ τὴν πραγματικότητα, καταγάζει τὴν τρα-
γικὴν ἀλήθειαν καὶ μᾶς λέγει ὅτι εἰμαρμένον εἴναι
εἰς ἡμᾶς, ὑπὸ αὐτᾶς τὰς συνθήκας νὰ ἀντιμετωπί-
σωμεν ἔρεξῃς τὴν ζωὴν. Οἱ δισταγμοὶ σύτῳ διελύ-
θησαν ὑπὸ τὸ φῶς, ὡς διαλύεται ἡ πρωΐην ὥμερη.

Θέλων νὰ βίψῃ τελευταῖσιν βλέμματα εἰς τὸν οίκον,
ἀπὸ τὸν ὄπειτον ἀνεπιστρεπτεῖ τὸν ἔφυγαδευσεν ἡ ἀτι-
μία εἰσῆλθε καὶ εἰς τὸν Θάλαμον, ἀπὸ τοῦ ὄποιου
εἶχεν ἀφαρπάσει τὰ τέκνα του. Αἱ μικραὶ κλίναι
των παρέκειντο, ἐν ἀταξίᾳ, ὡς τὰς ἀφῆκε. Τὰ
προσκεφάλαια ἔφερον ἀκόμη τὸν τύπον τῶν κεφα-
λῶν αὐτῶν, ὡς κατὰ τὴν στιγμήν, καθ' ἣν διέκοψε
τὸν ἀμέριμνον αὐτῶν ὑπονομόν.

— Ταλαιπωρα, δυστυχισμένα ὄφρωνά, βλαστά-
ρια μαραχμένα! Ποιός ξέρει, ἂν δὲν θὰ ἔξακολουθήσετε νὰ ἔξο-
φλήτε καὶ σεῖς εἰς τὴν τύχην, τὴν μάυρην κατάρχη
ὅπου βραβύνει, ψάνεται, ἀπάνω στὸν ἄμοιρο πα-
τέρα σας.

'Απέσπασεν ἀπὸ τοῦ τοίχου μικρὰν διαγνερεστυ-
πίαν, τὴν εἰκόνα τοῦ πατρός του, ἡς ἡ ἀπροσδύορι-
στος, ἡ ὑειλόδης μαρφάτη ἐσελάγιζεν ὑπὸ τὸ φίλημα
τῶν πρώτων ἡλικιών ἀκτίνων. Τὴν ἔθεσεν ἐν τῷ
κολπῷ του, ἐκλείδωσε τὴν ἔξωθυραν καὶ ἔψυγεν ἐ-
κείθεν διὰ νὰ μὴ ἐπανέλθῃ πλέον ποτέ.

Ποὺ ἐκρύθη: εἰς ποιαν ἐρημιάν εἰς ποιαν λόγυην
ἢ λέων σύτος ὁ τραχυματίας, ἐκρύψε τὰς αἰμασσού-
σας πληγάς του;

Οὐδεὶς τὸν εἶδε· ἀλλὰ περὶ τὴν τρίτην μετὰ με-
σημορίαν ὥραν μὲ ὥχραν μὲν τὴν μαρφάτην, ὡς νεκροῦ,
μὲ λευκανθεῖσαν τὴν κόρην, ἀλλ' ἡρεμος, γαλήνιος
ἔκρους τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ λογαργοῦ Φιλίππου
Βράγκα.

[Ἐπετει συνέχεια]

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Σ. ΛΥΚΟΥΔΗΣ



ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΪΖΕ

Ο Παῦλος Χάϊζε, ὁ πρωτεύων ἐν Γερμανίᾳ
ποιητής καὶ διηγηματογράφος, ἐγεννήθη τὸ 1830
ἐν Βερολίνῳ. Ο πατήρ αὐτοῦ ἦτο φιλόλογος, ὡς
καὶ ὁ θεῖος καὶ ὁ πάππος αὐτοῦ, ὅστις ὑπῆρξεν εἰς
τῶν διακεριμένων διδασκάλων καὶ γραμματικῶν
τῆς Γερμανίας περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος καὶ
τὰς ἀσχήματας τοῦ παρόντος αἰώνος.

Καὶ ὁ Παῦλος Χάϊζε ἐσπούδασε κατ' ἀρχὰς μὲν
τὴν κλασικήν, ἐπειτα δὲ τὴν ρωμανικὴν φιλολογίαν,
ἐπεσκέψθη τὸ 1852 τὴν Ἰταλίαν πρὸς ἐπιστημονικὰς
σπουδὰς καὶ τὸ 1854 προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως
τῆς Βαυαρίας Μαξιμιλιανοῦ εἰς Μόναχον ἵνα ἀφιε-
ρωθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς ποιητικὰς αὐτοῦ μελέτας.

Τὰ πρῶτα αὐτοῦ ποιητικὰ δοκίμια ἦσαν τρα-
γῳδίαι καὶ διηγήματα, ταῦτα δὲ τὰ τελευταῖα
ἀπέδειξαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸ μέγα τοῦ ποιητοῦ τά-
λαντον. Κατόπιν πληθὺς λυρικῶν ποιημάτων καὶ
διηγημάτων ἐμμέτρων καὶ πεζῶν ἐστερέωσε τὴν με-
γάλην αὐτοῦ φήμην. "Εξοχος φαντασία, καλλιτε-
χνικὴ τελειότης καὶ χάρις διακρίνουσι πάντα τὰ
εἰς μέγαν ἀριθμὸν πολλαπλασιασθέντα ποιητικὰ αὐ-
τοῦ καὶ μυθιστορικά ἔργα. Συλλογαὶ ὀλόκληροι αὐ-
τῶν δημοσιεύονται ἀπὸ τεσσαρακονταετίας ἥδη εἰς
ἐπανειλημμένας ἐκδόσεις. Ἀλλὰ καὶ ὡς δραματικὸς
διεκρίθη ὁ Χάϊζε. Τὸ μέγιστον μυθιστορικὸν αὐτοῦ
ἔργον «τὰ τέκνα τοῦ κόσπου» ἐνεργασίσθη τὸ 1873,
ἐκτοτε δὲ ἔξεδόθη εἰκοσάκις περίπου. Τὸ δεύτερον
μέγα αὐτοῦ μυθιστόρημα «ἐν τῷ παραδείσῳ» ἐνε-
ργασίσθη τὸ 1875, ἀμφότερα δὲ θεωροῦνται ἔξογοι
δημιουργικῆς φαντασίας καὶ δυνάμεως ἔργα. Τὰ
ἄπαντα αὐτοῦ περιβλαψάνονται εἰς 25 περίου
τόμους.